

**FŐVÁROSI ISKOLASZANATÓRIUM ÁLTALÁNOS ISKOLA**

(1033 Budapest, Szérűskert utca 40.)

## **PEDAGÓGIAI PROGRAM**



**Felülvizsgálva: 2017. március 7.**

# TARTALOMJEGYZÉK

<b>AZ ISKOLA BEMUTATÁSA .....</b>	<b>3</b>
<b>1. AZ ISKOLA ARCULATA .....</b>	<b>4</b>
1.1. Az iskola önmeghatározása .....	4
1.2. Az iskola oktatásának formája .....	5
1.3. Az iskola személyi feltételei .....	5
<b>2. HAGYOMÁNYOK.....</b>	<b>6</b>
<b>3. AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGE .....</b>	<b>7</b>
<b>4. AZ INTÉZMÉNY MEGLÉVŐ KAPCSOLATRENDSZERE.....</b>	<b>7</b>
<b>NEVELÉSI PROGRAM .....</b>	<b>9</b>
<b>1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI .....</b>	<b>9</b>
1.1. Pedagógiai alapelvek .....	9
1.2. Pedagógiai értékeink.....	9
1.3. A nevelő-oktató munka céljai .....	10
1.4. A nevelő-oktató munka feladatai.....	10
1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	11
<b>2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK .....</b>	<b>12</b>
<b>3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK .....</b>	<b>12</b>
<b>4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI .....</b>	<b>13</b>
<b>5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....</b>	<b>15</b>
5.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység....	15
5.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	16
5.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység .....	16
<b>6. A SZÜLŐ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSE .....</b>	<b>17</b>
<b>7. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK .....</b>	<b>17</b>
<b>8. A FELVÉTEL HELYI SZABÁLYAI .....</b>	<b>17</b>
<b>9. AZ INTÉZMÉNY TÁRGYI FELTÉTELEIRŐL.....</b>	<b>17</b>
<b>HELYI TANTERV .....</b>	<b>19</b>
<b>1. ÓRATERV.....</b>	<b>19</b>
<b>2. TANTÁRGYI TANTERVEK .....</b>	<b>20</b>
<b>3. KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK.....</b>	<b>20</b>
<b>4. EGYSÉGESSÉG ÉS DIFFERENCIÁLÁS, MÓDSZERTANI ALAPELVEK .....</b>	<b>23</b>
<b>5. A KULCSKOMPETENCIÁK.....</b>	<b>23</b>
<b>6. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI .....</b>	<b>26</b>
<b>7. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, FORMÁJA, JUTALMAZÁSA, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDJA .....</b>	<b>27</b>
<b>8. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM .....</b>	<b>29</b>
<b>9. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA.....</b>	<b>32</b>
<b>MEGJEGYZÉS .....</b>	<b>33</b>
<b>JEGYZŐKÖNYV .....</b>	<b>34</b>

# AZ ISKOLA BEMUTATÁSA

**Az intézmény neve:** Fővárosi Iskolaszanatórium Általános Iskola

**Az intézmény székhelye, címe:** 1033 Budapest, Szerűskert utca 40.

Tel./fax: 395-7763

## Feladat-ellátási helyek:

1. Budapest VIII., Bókay J. u. 53 (SE I. sz. Gyermekklinika)
2. Budapest IX., Tüzoltó u. 7-9. (SE II. sz. Gyermekklinika)
3. Budapest XI. Karolina út 27. (SE Ortopédiai Klinika)  
Várható módosítás: VIII., Korányi Sándor u. 2.
4. Budapest IX., Haller u. 29. (Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet)
5. Budapest XII., Szanatórium u. 2. (Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet)
6. Budapest VIII., Üllői út 86. (Heim Pál Gyermekkórház)
7. Budapest XIII., Madarász u. 22-24.  
(Heim Pál Gyermekkórház, Madarász Utcai Részleg)
8. Budapest XIV., Bethesda u. 3-5.  
(Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórháza)
9. Budapest IX., Albert Flórián út 5-7.  
(Egyesített Szent István és Szent László Kórház-Rendelőintézet)
10. Budapest XII., Diósárok út 1.  
(Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak; Szent János Kórház)
11. Budapest II., Ali u. 14.
12. Budapest II. Bolyai u. 5-9.  
(Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak; Budai Gyerekkórház)
13. Budapest VIII. Fiumei út 17.  
(Péterfy Sándor Utcai Kórház Rendelőintézet és Baleseti Központ Baleseti Központ)

**Az alapítás éve:** 1937.

**Az alapító neve:** Budapest Székesfőváros Tanácsa

**Az iskola fenntartója:** Klebelsberg Központ Észak-Budapesti Tankerületi  
Központ, 1033 Budapest, Fő tér 1.

**Az intézmény működési területe:** országos

**Az intézmény alaptevékenysége:** nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás

**Az intézmény szakfeladata:** gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben, rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatás

**Évfolyamok száma:** 8 osztály

## **I. AZ ISKOLA ARCULATA**

### **1.1. Az iskola önmeghatározása**

Az 1937-ben gróf Zichy János által alapított Iskolaszanatórium egyedülálló intézmény hazánkban.

A kórházi pedagógia sajátos helyet foglal el iskolarendszerünkben. Az egészségügyi intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek alapfokú oktatására, nevelésére hivatott.

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §. 1.23. pont szerint alapfeladatként határozza meg a gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben, rehabilitációs intézetekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatást.

A beteg gyermeknek sem csorbulhat a tanuláshoz való joga, és ez a kórházakban folyó oktató-nevelő munkával érhető el. Így ezek a diákok sem kerülnek hátrányba, tanulmányaikban nem maradnak le és nem kell évet ismételniük.

A Fővárosi Iskolaszanatórium megalakulása óta törekszik arra, és igyekszik megvalósítani azt a célt, hogy a kórházakba kerülő beteg gyerekek idejének értelmet adjanak, elviseltessék a kórházi környezetet, a lemaradást és az évismétlést elkerültessék: ebben segít a figyelemelterelő, feszültségoldó, tanítva gyógyító pedagógusi tevékenység.

Az iskolánk cél- és feladatrendszerében megfogalmazott értékeket szem előtt tartva végezzük munkánkat, ezen közben tudomásul kell vennünk és el kell fogadnunk, hogy a gyerekek gyógyítása és gyógyulása az elsődleges cél. Pedagógiai munkánkat az egészségügyi intézmények működésének kell alávetnünk.

A Fővárosi Iskolaszanatórium Általános Iskola egyik küldetését legszebben Pázmány Péter fogalmazta meg:

*„Betegnek gyógyvíznél és orvos  
kezénél jobb a szép vigasztaló szó!”*

A magas szintű oktatás-nevelés mellett oldjuk a gyerekek szorongásait, csökkentjük a hospitalizációs ártalmakat, s mindenekelőtt fenntartjuk gondolkodásuk aktivitását.

Mindennek feltétele a jól felkészült pedagógus, aki szaktudásán kívül az átlagosnál nagyobb empátiával rendelkezik. Tanulásszervezési szempontból az sem közömbös, hogy az ország egész területéről érkező, más-más módszerekkel és haladási tempóban tanuló gyerekek oktatásába kell bekapcsolódnunk. Ismernünk kell mindazokat a programokat, módszereket, amelyek használatosak hazánkban. Csak a teljes tananyag és az összes módszer biztos ismeretében végezhetjük eredményesen munkánkat.

Az iskola irányítását az intézményvezető végzi.

Az intézményvezető-helyettes segíti az intézményvezetőt az oktató-nevelő munkában, az iskolavezetés szerteágazó feladatainak ellátásában és a kapcsolatok ápolásában is.

Az alsó és a felső tagozaton egy-egy munkaközösség működik. Az iskolában folyó oktatás szakmai színvonalának javítása a munkaközösség vezetőinek a feladata. Segítik az iskola vezetését az egyes szakterületek munkájának szervezésében, ellenőrzésében, értékelésében.

Iskolánkban megalakult és működik a minőségbiztosítási csoport.

### **1.2. Az iskola oktatásának formája**

Az iskola pedagógusai 13 egészségügyi intézményben, ágy melletti, egyéni oktatást végeznek, ahol lehetőség van rá összevont, kis létszámú tanuló csoportban tanítanak.

Speciális körülmények közt végzett munkánkhoz a legmegfelelőbb szervezési formát alkalmazzuk: egy telephelyen lehetőleg egy alsós tanító, egy humán- és egy reál szakos pedagógus foglalkozik a gyerekekkel. Ahol szükséges, rugalmasan, áttanítással oldjuk meg például az idegen nyelv oktatását.

### **1.3. Az iskola személyi feltételei**

Iskolánkban jelenleg 27 pedagógus végez munkát. Ebben a speciális helyzetben való helytállásnak az alapja a magasan kvalifikált kollégák munkája: 7 tanító és 20 tanár látja el a

feladatokat. A pedagógus szakvizsgát 9 fő szerezte meg. 1 fő iskolatitkárunk földrajz-rajz szakos pedagógus végzettséggel rendelkezik.

Nevelőtestületünk tartalmas, igényes munkára képes, a nehézségeket is vállalni tudó, nagy empátiával rendelkező pedagógusközösség.

Kollégáinkra jellemző az állandó önképzésre való igény. A kötelező továbbképzéseken a beiskolázási terv szerint vesznek részt a pedagógusok. Ezek a továbbképzések segítik a korszerű tanítási módszerek megismerését és hatékony alkalmazását.

Munkánkhoz a jó pedagógiai felkészültségen kívül a különleges gondoskodást igénylő gyermekek szeretete, nagy empátia, tolerancia és megfelelő pszichológiai, pedagógiai ismeretek szükségesek.

Tantestületünk tagjaira mindennapi munkájuk során nagy lelki teher nehezedik, hiszen állandóan szembesülnek tanítványaik testi-lelki szenvedéseivel. Mégis nap, mint nap egész magatartásukkal sugallniuk kell – még a legreménytelenebb esetekben is – a tanítványaik gyógyulásába vetett hitet, táplálni kell az iskolájukba való visszatérés reményét.

Nemcsak az új, de a már régóta intézményünkben dolgozó kollégákat is olykor segíteni kell, hogy ne veszítsék el munkájukba vetett hitüket.

Az Iskolaszanatórium szerkezeti felépítéséből adódik, hogy a minőség érdekében minden pedagógus a saját területén törekszik munkájának minél magasabb szintű ellátására. Saját tapasztalataiknak átadásával kölcsönösen segítik egymást. Egész munkánkra jellemző a problémamegoldó attitűd, és a naponta változó körülményeknek való megfelelés.

## **2. HAGYOMÁNYOK**

Iskolánkban törekszünk a változatos, élményt adó programok megszervezésére. Ahol lehetőség van rá, a gyerekeket elvisszük kirándulni, múzeumokba, Állatkertbe... stb. Olykor meghívott művészek is tartanak műsort. Az ünnepélyek bensőséges megtartása hagyományunk rendszerében első helyet foglalnak el: nemzeti ünnepeink és emléknapijaink (okt. 6., okt. 23., márc. 15., jún. 4.), Mikulás, karácsony, farsang, anyák napja, gyermeknap.

Nagy súlyt fektetünk a nevelési értekezletek színvonalas megszervezésére, szakmailag elismert előadókat kérünk fel előadások megtartására.

Esetenként más oktatási, vagy egészségügyi intézetek látogatását szervezzük meg tapasztalatszerzés céljából, ahol hozzánk hasonlóan tanulmányaikban betegségük miatt korlátozott, sérült gyermekekkel foglalkoznak.

### **3. AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGE**

A Fővárosi Iskolaszanatórium pedagógusai olyan budapesti kórházakban dolgoznak, melyeknek működési területe országos, így a gyerekek az ország egész területéről, különböző családi milióból kerülnek hozzánk, és neveltségi szintjük is változó.

Tanulólétszámunk a kórházakban kezelt betegek létszámától függ. Többéves statisztikánk ismeretében elmondhatjuk, hogy évente körülbelül 2000 gyerekkel foglalkozunk.

Tanulóink igénylik, várják a pedagógus megjelenését, akitől biztatást kapnak, aki meghallgatja őket, aki felelteti velük félelmeiket.

Azok a gyerekek, akik már fel tudják fogni, hogy betegségük nem hetekben, hónapokban, hanem sokszor években számolható, megértik a tanulás szükségességét, szorgalmasan haladnak tanulmányaikban előre, remélve, hogy gyógyultan újra bekapcsolódhatnak az iskolai munkába.

Továbbtanuló diákjainknak javaslatokat, ötleteket adunk pályaválasztásukhoz, figyelembe véve állapotukat. Beiskolázásuk és továbbtanulásuk ügyintézését a mindenkori anyaiskola végzi.

### **4. AZ INTÉZMÉNY MEGLÉVŐ KAPCSOLATRENDSZERE**

Jelen dokumentumban összefoglaljuk intézményünk kapcsolatrendszerét.

- Törekszünk *a fenntartóval* való jó munkakapcsolat kialakítására.
- Korrekt, támogató a viszony az *egészségüggyel*. Továbbra is ápoljuk a már kialakult jó kapcsolatokat az egészségügyi intézmények dolgozóival: orvosokkal, pszichológusokkal, gyógytornászokkal, nővérekkel. Ezen túlmenően a mindenkori intézményvezető feladata a klinikák professzoraival, a kórházak intézményvezetőivel, osztályvezető főorvosaival való kapcsolattartás, együttműködés, mely nem csupán a tantestület érdeke, hanem a beteg gyermekek jobb ellátását is szolgálja.

Rehabilitációs munkánkban partnereink az orvosok, pszichológusok, gyógytornászok, logopédusok, nővérek, akik nap, mint nap tanúi munkánknak, és a gyermekek betegségével kapcsolatos egészségügyi tájékoztatással is elősegítik tevékenységünket.

- A gyerekek *anyaiskoláival* és *szüleikkel* segítőkész, jó az együttműködésünk. A szülőktől kapott vélemények minden esetben elismerőek, örülnek pedagógusaink munkájának és annak, hogy gyermekeik nem maradnak le a tanulásban, hasznosan töltik kórházi napjaikat.
- 1992-ben iskolánk csatlakozott a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületéhez. Iskolánk tanárai évente részt vesznek a kongresszusokon és előadásokat is tartanak.
- Pedagógusaink aktívan részt vesznek, többek között *az Iskolaszánatórium Alapítvány*, *a Csodalámpa Alapítvány* és *az Együtt a Daganatos Gyermekekért Alapítvány* munkájában.



# NEVELÉSI PROGRAM

A nemzeti köznevelésről szóló törvény egyik kiemelt célja a társadalmi leszakadás megakadályozása a nevelés-oktatás eszközeivel. A köznevelés egészét meghatározza a tudás, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi- és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód.

A törvénynek megfelelően, oktató-nevelő munkánkat jellemzi az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása.

Ennek a szellemében alkottuk meg nevelési programunkat.

## **1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI**

### **1.1. Pedagógiai alapelvek**

- minden gyermek érték,
- tanítványaink személyiségének, emberi méltóságának, világnézetének és jogainak tiszteletben tartása,
- differenciált, individualizált képességfejlesztés,
- a gyerekek önismeretének fejlesztése,
- a betegek állapotához igazított oktatás,
- a gyermek személyiségének alakítása.

### **1.2. Pedagógiai értékeink**

- a kórházi környezethez alkalmazkodó magas szintű oktató-nevelő munka,
- megfelelő szakmai felkészültség,
- speciális helyzetünk miatt kiemelkedően fontos a megbízhatóság, a rugalmasság, az igényesség, az emberközpontúság és az empátia.

### **1.3. A nevelő-oktató munka céljai**

A kórházi pedagógia célja a tartós kórházi ápolás alatt álló gyermekek tanulási elmaradásának lehetőség szerinti megszüntetése.

- Célunk, hogy iskolánkból az iskolai munka folytatására felkészült gyerekek lépjenek ki.
- Célunk az egészséges gyerektársadalomba való integrálás.
- Célunk a betegségtudat csökkentése.
- Célunk, hogy elősegítsük tanulóink személyiségfejlődését, hogy legyen elég önismeretük, fegyelmük, kitartásuk a tanulásban, a munkában, az élet minden területén.
- Célunk, hogy a tartósan beteg gyerekek is önmaguk korlátjait elfogadó, képességeinek maximumán teljesítő kreatív emberekké váljanak.

Célunk, hogy olyan embereket neveljünk, akik legyenek:

- betegségüket, korlátozottságaikat elfogadó, egészséges lelkületűek,
- másokat szerető, tisztelő, segítő, toleráns emberek,
- társadalmi és természeti környezetre nyitottak,
- családját, környezetét, lakóhelyét, hazáját szerető emberek,
- a tevékeny, alkotó életet megbecsülő, és folyamatos fejlődésre készek,
- megfelelő kommunikációs képességekkel rendelkező, általánosan művelt emberek.

Munkánknak határt szab a gyerekek állapota, az orvosi beavatkozások gyakorisága, a gyógykezelésekkel együtt járó kellemetlenségek mértéke. A betegség sajátos lelkiállapottal jár együtt. A megszokott környezetből, a családtól való elszakadás traumája, a betegségtudat és az ezzel járó diszkomfort érzés, a fájdalmak elviselése depresszív állapotot eredményezhet, melyet figyelembe kell vennünk, hiszen a gyermek terhelhetősége függ ettől. A pedagógusnak tekintettel kell lennie arra, hogy a gyermeknek mi a baja, milyen vizsgálatokra, terápiára van szüksége.

### **1.4. A nevelő-oktató munka feladatai**

Céljainkból következnek feladataink:

- az iskolai tantárgyak szakszerű, igényes, tárgyilagos, többoldalú ellátása;
- felzárkóztató oktatás;
- osztályozó vizsgára való felkészítés;

- tehetséggondozás;
- hospitalizáció csökkentése;
- személyiségfejlesztés, pozitív érzelmi beállítottságra nevelés;
- helyes önértékelésre, empátiára nevelés;
- tevékeny, alkotó életmódra nevelés;
- toleráns, közösségi magatartásra nevelés;
- palliatív pedagógia;

A palliatív pedagógia a ma még gyógyíthatatlan betegekkel végzett oktató-nevelő tevékenységet jelenti. Ezek a gyerekek hónapokat, éveket töltenek kórházakban és állapotuk gyakran változik. Kellemes vagy legalábbis elviselhető szakaszokat, átmeneti javulásokat súlyos időszakok, rosszabbodások követnek. Két okból is kell velük foglalkoznunk, egyrészt bármikor megszülethet a teljes gyógyulást hozó orvosság, másrészt a normális életbe való visszatérés reményét, a gyógyulásba vetett hitet táplálja bennük a pedagógus megjelenése és munkája.

Ilyen esetekben különösen kifinomult pedagógiai, pszichológiai érzék, biztos alapismeretek szükségesek a foglalkozások gyakoriságának, tartalmának és követelményeinek meghatározásához.

### **1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai**

- magas szintű minőségi tanári munka;
- az oktató-nevelő munka az egészségügyi intézmény adottságainak, valamint a tanulók egészségügyi állapotának megfelelően általában egyéni foglalkozás keretein belül zajlik;
- speciális oktatásunk az általános iskolai tananyagra és követelmény-rendszerre épül;
- a tanulók érzelmi, közösségi nevelését szolgáló foglalkozások, ünnepélyek, tanulmányi kirándulások szervezése, ahol azt a körülmények engedik;
- egyéni példamutatás;
- ösztönző módszerek (helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret) alkalmazása;
- az oktatást segítő szemléltető, könnyen mobilizálható eszközök használata;

## **2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉssel KAPCSOLATOS FELADATOK**

Céljainkból következnek feladataink: a különböző adottságokkal és betegségekkel küszködő tanulóink állapotuknak, személyes adottságuknak megfelelő oktatásban-nevelésben részesüljenek.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi nevelésére, önálló ismeretszerzésre, kommunikációs képességeik fejlesztésére, egészséges, kulturált és segítő életvitel ismérveinek megismertetésére, és a reális önértékelés kialakítására.

Tanulóinkat egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, hazaszeretetre neveljük.

Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket. Hozzájárulunk tanulóink életmódjának alakításához, környezettudatosságra, szokásaik kialakulásához és cselekedetük motívumainak tudatosításához.

### **A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendők:**

- az értelmi nevelés területén: a megismerési vágy felkeltése, fejlesztése és önálló értelmező tanulás elsajátíttatása,
- a segítő életmódra nevelés területén: pozitív szociális szokások kialakítása, a maguk és mások korlátjainak elfogadása és elfogadtatása.

## **3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉssel KAPCSOLATOS FELADATOK**

A mi tanítványaink lelkiállapota természetesen rosszabb, mint egészséges társaiké, hiszen rövidebb-hosszabb időre elszakadnak családjuktól, fájdalmaik vannak, félnek a kórházi környezettől, a kezelésektől: az operációtól, az infúziótól, az injekcióktól. Hosszabb benttartózkodás után hospitalizálódhatnak. A mozgáslehetőségek korlátozása gátolja a mozgásfejlődést, csökkenti a tapasztalatszerzés lehetőségét, az élettér leszűkítése ingerszegénységet okoz, motiváció-elszürkülést eredményez.

Már maga az a tény, hogy diákjaink tanulhatnak, céljaik, elvégzendő feladataik vannak, csökkenti a hospitalizáció kialakulásának veszélyét és természetesen fejleszti értelmüket.

A közösen tanuló, vagy éppen játszó, egyformán bajba jutott, elszigetelt helyen – kórházban – összekerült gyerekeknél kifejlődik a közös sors, és az egymásrautaltság érzése, melyre a csoportmunka során jól tudunk támaszkodni. Az együttlét még öröm forrása is lehet, hiszen az embernek a biztonsághoz, védettséghez szüksége van legalább egy közösségre, amelybe tartozónak érezheti magát.

A közösségi élmények – játszóház, séták, rövid kirándulások, esetenként múzeumlátogatás, ünnepek, farsang – szintén hozzájárulnak a személyiség érzelmi biztonságának megteremtéséhez, hogy elfogadják, és viszonylag jól érezzék magukat otthonuktól távol a kórházban, esetleg több héten, hónapon át is.

Pedagógusaink mindent megtesznek annak érdekében, hogy a gyerekekből közösséget kovácsoljanak, hiszen az emberi élet alapja a társas kapcsolat.

Feladatunk, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását, hogy ismertessük a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek.

#### Kiemelten foglalkozunk:

- a közösségi szokások, normák megismertetésével;
- a betegség elfogadtatásával;
- az együtt érző magatartás kialakításával;
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztésével;

#### **4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI**

A munkaköri leírás tartalmazza a pedagógusok intézményi feladatait, melyet mindenki megkap, amikor az Iskolaszánatórium állományába kerül. Iskolánkban nincsenek osztályok, így külön osztályfőnöki feladatkör sincsen.

#### **Az Iskolaszánatórium pedagógusainak munkaköri leírása**

##### A munkakörök célja:

- Cél a 2011. évi CXCV. A nemzeti köznevelésről szóló törvény 1-3. §-ában megfogalmazottak teljesítése.
- Alapfokú nevelést-oktatás keretében:

- a gyerekek kötelességtudatának és feladattartásuknak kialakítása, az alapkészségek fejlesztése,
- a megfelelő szokások, követelmények megismertetése és gyakoroltatása,
- a tanulók – életkornak megfelelő – fejlesztő foglalkoztatása a NAT és a kerettanterv követelményeinek, valamint az iskola pedagógiai programjának szellemében,
- az iskolai tantárgyak szakszerű és hatékony oktatása a tantárgyfelosztásban meghatározott rendben,
- az iskolai pedagógiai program alapértékeinek képviselése a szakmai munkában.

Alapvető felelősségek és feladatok:

A pedagógus felelős a rábízott gyerekek tanulmányi és erkölcsi fejlődéséért. Jogait és kötelességeit a Köznevelési törvény 62. §-a tartalmazza. Kötelező betartania a végrehajtási rendeletben megfogalmazottakat (EMMI 2012/20), továbbá az intézmény pedagógiai programját és belső szabályzatait.

- Törvény adta jogánál fogva a tanításhoz maga választhatja meg a módszereket az iskola pedagógiai koncepciójának megfelelően.
- Folyamatos önképzéssel kell tájékozódnia az új szakmai törekvésekről.
- Tanóráira felkészül, nagy gondot fordít a gyerekek életkori sajátosságainak és egészségi állapotának megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására.
- Tanórai munkáját a gyerekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően szervezi. A lemaradó tanulókat felzárkóztatja, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat. A tehetséget gondozza, a továbbfejlődést elősegíti.
- Gondoskodik arról, hogy minden tanuló – ha különböző ütemben is – megszerezze a NAT és a kerettanterv követelményeiben meghatározott alapkészségeket; a képességeinek megfelelő ismereteket.
- A gyerekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással; sokoldalú szemléltetéssel szolgálja. Maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről.
- Rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyerekek tanulmányi munkáját úgy, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen. Az értékelésben törekszik az írásbeli- és szóbeli formák egyensúlyának megtartására.

- Tanításában törekszik a szóbeli- és írásbeli kommunikatív képességek és a személyiség fejlesztésére.
- Biztosítja, hogy tanulói a körülményekhez képest nyugodt légkörben tevékenykedjenek.
- A pedagógusnak meghatározó szerepe van a gyerekek tanuláshoz való viszonyának kialakításában és a tanulás megszerettetésében.
- Tiszteli a gyermek emberi méltóságát; a másik ember tiszteletét megköveteli a tanulóktól is.
- Gondoskodik a szociális segítségre szoruló, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek segítéséről.
- Együttműködésre törekszik az anyaiskola pedagógusaival.
- A pedagógiai alapdokumentumokat naprakészen vezeti, különös tekintettel a haladási naplóra. Adatokat szolgáltat statisztika elkészítéséhez.
- A pedagógus részt vesz a nevelőtestület döntéseinek meghozatalában, kötelessége az értekezleteken, közös iskolai rendezvényeken való részvétel.
- Kötelessége az iskolai munkatervben rá osztott feladatok végrehajtása.
- Naponta 10 perccel az első tanítási óra megkezdése előtt köteles munkahelyén megjelenni. Akadályoztatása esetén a lehető legrövidebb időn belül értesíti a munkáltatóját.
- A szakmai munkaközösség életében aktívan vesz részt. Újonnan szerzett ismereteiről beszámol kollégáinak.
- Mindennapi munkáját az iskola általános céljai alapján tervezi, ezek szolgálatában szervezi.
- Az Iskolaszanatórium pedagógusai a körülményekhez alkalmazkodva, változó munkahelyen (telephelyeken) tanítanak.

## **5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG**

### **5.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység**

Mivel iskolánkban jellemzően ágy melletti oktatást végzünk, így kevés beilleszkedési- és magatartási nehézséggel találkozunk. Az esetlegesen felmerülő problémák megoldásában a kórházakban működő pszichológusok, orvosok segítségét kérhetjük.

Azokon a telephelyeinken, ahol a neurózis-, illetve pszichiátriai osztályokon is tanítunk, ott az állandóan jelenlévő szakszemélyzet támogatja munkánkat. Pedagógusaink részt vesznek az

esetmegbeszéléseken, orvosi értekezleteken is, az ott hallott információkat felhasználják oktatásukban-nevelésükben.

A nevelési tanácsadó bevonásáról minden esetben az anyaiskola intézkedik.

Ha munkánk során beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal találkozunk, akkor differenciáltan foglalkozunk velük, egyénre szabott, személyre szóló feladatokkal látjuk el, segítő beszélgetésekkel oldjuk feszültségüket. Közös játékok szervezése, zenehallgatás, célzott szerepjátékok, bábozás segíthetik a nehézségek oldását.

A kábítószer veszélyeire és a dohányzás ártalmaira minden pedagógus a saját óráján hívja fel a figyelmet.

### **5.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program**

A kórházi pedagógia lényege, hogy elősegítse a betegségük miatt tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását. Egész munkánkat ez határozza meg, körülményeink is segítenek ebben, hiszen egyénileg, illetve kiscsoportokban foglalkozunk tanulóinkkal. Így lehetőségünk van az egyéni szintfelmérésekre, az ehhez igazított egyéni tanulási programok alkalmazására. Olyan oldott és felszabadult légkör alakul ki a pedagógus és a tanuló között, mely alapja a sikeres munkának.

Tanítványaink visszatérve anyaiskolájukba eredményesen, évismétlés nélkül tudják folytatni tanulmányaikat.

### **5.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység**

Nagy gyakorlattal ismerjük fel a kórházakba került gyerekek sokaságából azokat a tanulókat, akik különös tehetséggel rendelkeznek. A gyerekeket kreativitást igénylő helyzetekbe hozzuk, szokatlan, érdekes feladatokkal látjuk el, illetve motiváljuk őket. "Ötlebörzét" rendezünk, "okos" játékokat, logikai feladatokat adunk, gondolkodást gazdagító programokat szervezünk, eredeti látásmódjukat felismerjük, elismerjük és bátorítjuk őket.



## **6. A SZÜLŐ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSE**

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele, hogy a szülők és a pedagógusok aktívan együttműködjön. Noha a szülőkkel szervezett keretek között nem találkozunk, nincsenek szülői értekezletek, de mindig megtaláljuk a módját, hogy problémáinkat, feladatainkat, céljainkat megbeszéljük.

Az együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom és az őszinteség, melyet a gyerek iránt érzett közös nevelési felelősség vezérel.

## **7. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK**

Tanítványaink az anyaiskolájukkal állnak tanulói jogviszonyban, ezért a vizsgakövetelményeiket ott teljesítik, melyre iskolánk tanárai készítik fel őket. A tanuló egészségi állapotától függően, a törvényi előírásoknak megfelelően, esetenként iskolánk is tarthat osztályozó-, pótló- és javítóvizsgát.

## **8. A FELVÉTEL HELYI SZABÁLYAI**

Nevelőtestületünk egészségügyi intézményekbe felvett fekvőbeteg gyereket oktatnak, így értelemszerűen a felvételtől nem mi döntünk.

## **9. AZ INTÉZMÉNY TÁRGYI FELTÉTELEIRŐL**

Intézményünk számára a kórházak biztosítják a fűtést, a világítást, így ezek a kiadások nem a mi költségvetésünket terhelik. Telephelyeink felszereltsége kielégítőnek mondható.

A kórházakba felvett gyerekeket az egészségügy tájékoztatja arról, hogy oktatás folyik az intézményben. Ezért a gyermekek többsége magával hozza saját taneszközeit. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy az iskola saját tankönyvállománnyal is rendelkezék. Törekszünk arra, hogy a leggyakrabban forgalomban lévő tankönyveket megvásároljuk.

Minden telephelyünkre beszereztünk fénymásolót, hiszen munkánk során gyakran használunk sokszorosított feladatlapokat, melynek nagy a költségvonzata (papír, toner).

Tanszerekre és írószerekre (toll, ceruza, füzet... stb.) is az átlagosnál többet fordítunk, mivel a gyerekek egy része (főleg a vidéki tanítványaink) felszerelés nélkül vagy hiányos felszereléssel érkezik.

A kórházakban a szigorú egészségügyi előírások betartása ránk is vonatkozik, így pl. kémiai-, fizikai-, biológiai segédeszközöket nem használhatunk. Számítógépek, laptopok és videofilmek felhasználásával pótoljuk a kórházi körülmények között el nem végezhető kísérletek bemutatását. Munkánkhoz elengedhetetlen technikai eszközeink (PC-k, laptopok) időszakonkénti karbantartása és cseréje, valamint a szükséges adathordozók beszerzése.

# HELYI TANTERV

## 1. ÓRATERV

Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	10	10	10	10	7	7	7	7
Történelem					3	3	3	3
Hittan /etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelv				1	1	1	1	1
Matematika	10	10	10	10	7	7	8	8
Környezetismeret	3	3	3	2				
Természetismeret					4	4		
Biológia							1	1
Fizika							1	1
Kémia							1	1
Földünk-környezetünk					1	1	1	1
Művészetek (ének, viz. kult.)	1	1	1	1	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Összesen:</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>	<b>26+2</b>

A Hittan/etika tantárgy bevezetése felmenőrendszerben történt a 2013/14-es tanévtől, valamint az azt követő tanévekben a környezetismeret (alsó tagozat), illetve a magyar nyelv és irodalom (felső tagozat) óraszám 1-1 órás csökkentésével teremtettünk lehetőséget az új tantárgy tanítására.

Intézményünkben testnevelés órát értelemszerűen nem tartunk, és a tanulók fizikai állapotának mérését sem tudjuk megoldani.

- A pedagógus a nevelő-oktató munkát tervszerűen végzi:
  - elvégzi a tanulók nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat, igazolást ad a kórházi tanulás idejéről, érdemjegyekről, vezeti a naplót,
  - tanulói teljesítménymérést végez,
  - egyéni fejlesztési terveket készít,
  - rendszeresen ellenőrzi a tanulók írásbeli feladatait,
  - együttműködik a tanulók szüleivel, az anyaiskolával és a tájékoztató füzet útján értesíti őket a tanulók magatartásáról, tanulmányi munkájáról,
  - pedagógiai véleményt ír, az egészségügy kérésére
  - megemlékezik nemzeti ünnepeinkről,

- kórházi osztályok helyiségeit dekorálja,
- oktatáshoz segédanyagokat készít, sokszorosít,
- esetenként rendkívüli osztályfőnöki órákat tart az anyaiskolában,
- tervezi, szervezi a szabadidős feladatokat.

## **2. TANTÁRGYI TANTERVEK**

Iskolánk speciális, egyedülálló jellegéből adódóan messzemenően alkalmazkodik tanulóink anyaiskolájában folyó oktatáshoz, valamint a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervekben (51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet) lefektetett alapelvekhez, célokhoz, fejlesztési területekhez és nevelési célokhoz, kulcskompetenciákhoz és kompetencia-fejlesztéshez, egységességhez és differenciáláshoz.

Törekszünk arra, hogy egyesítsük a hagyományos értékeket és a XXI. századi új társadalmi igényeket, de tudomásul vesszük, hogy munkánknak korlátokat szab a kórházi környezet és a gyermekek egészségi állapota.

A munkánk jellegéből adódik, hogy szoros tanári-tanulói kapcsolat alakul ki, amely lehetővé teszi, hogy a kiemelt fejlesztési feladatokat megvalósítsuk és a kulcskompetenciákat hatékonyan fejlesszük.

## **3. KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK**

### ***Az erkölcsi nevelés***

Erkölcsi nevelésünk elsősorban a személyes példamutatásra, magatartásra épülhet. Felhasználhatunk irodalmi műveket, történelmi eseményeket, de egyéni oktatásunk keretében gyakorlatilag minden kínálkozó lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy tanítványaink cselekedeteit, illetve azok következményeit felelősségteljesen az elfogadott normáknak megfelelően alakítsuk.

### ***Nemzeti öntudat, hazafias nevelés***

Elengedhetetlen, hogy tanítványaink ismerjék népünk kulturális örökségét, hagyományait, ünnepeit, értékeit, kiemelkedő személyiségeit és nemzeti szimbólumait. Sajátítsák el azokat az ismereteket, melyek a haza megbecsüléséhez és az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ki kell alakítani bennük a szülőföld, a haza és a nemzethez való kötődés igényét.

### ***Állampolgárságra, demokráciára nevelés***

A felelős állampolgári magatartás kialakítása a fő cél: a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése. Hangsúlyt fektetünk a konfliktuskezelés és az erőszakmentességet biztosító technikák elsajátítására.

### ***Önismeret és a társas kapcsolatok kultúrájának fejlesztése***

Fontos, hogy tanulóink a tanulás és egyéb közösségi tevékenységek révén szerezzék ismereteket saját képességeiről és lehetőségeiről, legyen képes az együttműködésre és empátiára. Törekszünk arra, hogy az életkornak megfelelő szinten ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját. A kórházi környezetben lényeges a humánus magatartás és az önkritika fejlesztése.

### ***Családi életre nevelés***

Kiemelkedő jelentőségű a harmonikus családi minták közvetítése és a családi közösségek megbecsülése. Ismerje az alapvető együttélési normákat, illemszabályokat, a családban betöltött szerepeket. Fontos, hogy felkészítsük családi életben felmerülő konfliktusok kezelésére.

### ***A testi-és lelki egészségre nevelés***

Az egészséges életmódra való nevelés, a pozitív beállítódások, magatartások és a szokások (pl. a higiéné és az egészséges táplálkozás) kialakítása, egész oktató-nevelő munkánkat áthatja. Ami munkánkban különösen fontos, hogy a beteg, sérült- és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást alakítsunk ki. Meg kell ismertetni tanítványainkkal azokat a tényezőket, amelyek az egészséget, és testi épséget veszélyeztetik, pl. a háztartásban, az iskolában és a közlekedésben. A káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzése megkerülhetetlen feladat.

### ***Felelősségvállalás másokért, önkéntesség***

A kórházi pedagógus egyik feladata, hogy a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő, beteg emberek iránti szociális érzékenységet, segítő magatartást kialakítsa. Fejlesztjük az együttérzést, felhívjuk a figyelmet az együttműködés és a segítő tevékenység fontosságára.

### ***Fenntarthatóság, környezettudatosság***

Cél a környezet megóvására való nevelés: az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használata. Ismerjék a környezeti válságjelenségeket. Tiszteljék környezetünk értékeit, ismerjék fel a környezeti károk és változások kialakulásának okait és következményeit.

### ***Pályaorientáció***

Segítséget kell adnunk a pályaorientációhoz az iskola- és pályaválasztáshoz. Meg kell ismertetnünk a lehetőségeket és alternatívákat. Átfogó képet kell nyújtanunk a munka világáról. Tudatosítanunk kell a tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Ezért fontos a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének képessége.

### ***Gazdasági- és pénzügyi nevelés***

A gazdálkodás általános műveltségünk részévé vált, ezért meg kell tanítani a gyerekeket okosan gazdálkodni, és törekednünk kell arra, hogy megfelelő hozzáállás alakuljon ki az értékteremtő munka és a gazdasági ésszerűség iránt. Fontos megtanítanunk, hogy tudatos fogyasztókká váljanak és el tudjanak igazodni a különböző szolgáltatások, reklámhatások és viselkedésmódok között. Tanulóink ismerjék fel a gazdasági rendszerek változását, hibáit és fejlődését. Képesek legyenek a pénzügyi döntések következményeit és kockázatát mérlegelni.

### ***Médiatudatosságra nevelés***

Tudja használni a világhálót, képes legyen információt keresni, ismerje meg a médiatartalmak, a közösségi oldalak veszélyeit. Kialakítjuk kritikai érzékét a médiatartalmak hitelességét illetően. Ismerjék meg a média hatásmechanizmusát, legyenek képesek megkülönböztetni egymástól a valóságot és a virtuális világot.

### ***A tanulás tanítása***

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a tantárgyak iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával kapcsolatban, valamint tanítsa meg a gyerekeket tanulni, hiszen a tanulás számos összetevője tanítható. A hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátíttatása alapfeltétele az egész életen át tartó tanulásnak. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni.

#### **Ennek érdekében szükséges:**

- az önművelés igényének kialakítása;
- alapkészségek megszilárdítása, az emlékezet erősítése;
- a kreatív, kritikai gondolkodás fejlesztése;
- az adatgyűjtés, az alternatívák számbavétele az információk rendszerezése;

### **4. EGYSÉGESSÉG ÉS DIFFERENCIÁLÁS, MÓDSZERTANI ALAPELVEK**

Iskolánk pedagógiai programjából, céljainkból és feladatainkból egyértelműen következik, hogy egész pedagógiai munkánkat áthatja a differenciálás, a tanulók felzárkóztatása, a tanulmányaikban való lemaradás csökkentése, megszüntetése. Egyéni oktatást végzünk, így minden tanulónk sajátos helyzetét, állapotát, tudásszintjét megismerjük, és ehhez igazodva alkalmazzuk oktatási módszereinket, állapítjuk meg követelményeinket, és a számonkérést.

### **5. A KULCSKOMPETENCIÁK**

Az élethosszig tartó tanuláshoz szükségesek a kulcskompetenciák. Ezért valamennyi műveltségterületen kialakítjuk pl. a kritikus gondolkodást, a kreativitást, a problémamegoldást és a társas toleranciát.

#### ***Anyanyelvi kommunikáció***

→ a hallott és olvasott szövegek értése, szövegalkotás, a helyes nyelvhasználat

#### **Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök**

- megfelelő szókincs, felelős nyelvhasználat alkalmazása;
- normakövető helyesírás kialakítása;
- nyelvi funkciók ismerete;

- nyelvi stílusok főbb sajátosságai;
- különböző típusú szövegek szóbeli és írásbeli használata, értelmezése;
- az esztétikai minőség tisztelete, igényes megnyilvánulás, felelős nyelvhasználat

### ***Idegen nyelvi kommunikáció***

→ a hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás, beszédkésztség fejlesztése, interakció szóban és írásban

#### *Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök*

- szókincsfejlesztés;
- a funkcionális nyelvtan ismerete;
- adott szituációkban képes egyszerű interakcióra;
- a nyelvek és kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés

### ***Matematikai kompetencia***

→ a logikai, matematikai gondolkodás, elvonatkoztatás és a logikus következtetés fejlesztésével a problémamegoldó képesség megszilárdítása

#### *Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök*

- matematikai ismeretek alkalmazása a mindennapokban;
- törvényszerűségek, összefüggések, logikai kapcsolatok felismerése és alkalmazása az ismeretszerzésben;
- az érvelés és bizonyítás képességének fejlesztése és elmélyítése;
- a világ rendjének jobb megismerése iránti igény

### ***Természettudományos- és technikai kompetencia***

→ a természeti jelenségek és folyamatok, illetve az emberi tevékenység okozta változások megértése, valamint ezen tudás felelősségteljes alkotó alkalmazása

#### *Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök*

- alapvető tudományos fogalmak, módszerek és technológiai folyamatok, továbbá a természetre gyakorolt hatás ismerete;
- gyakorlatias módon tudja tudását alkalmazni a berendezések, technikai eszközök működtetésében;
- környezettudatos gondolkodás, döntés és cselekvés kialakítása;
- kritikus és érdeklődő attitűd a műszaki megoldások, eredmények és ezek etikai vonatkozásai iránt



### ***Digitális kompetencia***

→ az információs társadalom technológiáinak magabiztos, kritikus és etikus használata a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén

#### *Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök*

- az IKT-eszközök (információs-kommunikációs technika eszközei) megértése és alapos ismerete;
- az információk kritikus alkalmazása és felhasználása;
- a lehetőségek és veszélyek megismerése, a valós- és virtuális kapcsolatok megkülönböztetése;
- az interaktív kommunikáció etikai elveinek ismerete és betartása;
- megfontolt és felelősségteljes attitűd

### ***Szociális- és állampolgári kompetencia***

→ harmonikus életvitel, a közösségbe való beilleszkedés, a közjó iránti elkötelezettség, melynek révén hatékony és építő módon vehet majd részt a társadalmi és szakmai életben

#### *Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök*

- általános elfogadott magatartási szabályok, norma alapú viselkedés megértése és alkalmazása;
- társaival együttműködő, önkéntes feladatokat is vállal;
- az aktuális társadalmi-politikai események és tendenciák megértése;
- a közügyek iránti érdeklődés és az azokban való eligazodás;
- a magyar-, illetve az európai kultúra hagyományainak megismerésével a szülőföldhöz, hazához, Európához való kötődés kialakítása;
- együttműködés, személyes előítéletek leküzdése, törekvés a kompromisszumra;

### ***Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia***

→ az egyéni tervek és célkitűzések reális alapjának felismerése, a kínálkozó lehetőségek megragadása, kockázatvállalás, a kreativitás fejlesztése

#### *Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök*

- személyes lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése;
- alapvető pénzügyi- és jogi ismeretek;
- egyéni- és csoportmunkában való munkavégzés;
- a döntés következményeinek, kockázatainak felmérése;
- alkotó- és újtókészség, motiváció és eltökéltség;

### ***Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség***

→ az élmények és érzések esztétikus kifejezésének fontossága a művészetek nyelvein, az irodalomban, zenében, vizuális művészetekben

#### **Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök**

- a helyi-, nemzeti-, az európai- és az egyetemes kulturális örökség megismerése, tudatosítása;
- a közízlés fejlesztése, az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének megértése;
- nyitottság és fogékonyság fejlesztése;
- műalkotások értelmezése, elemzése;
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság;

### ***A hatékony, önálló tanulás***

→ az önálló, kitartó és motivált tanulás megszervezése; az idővel és az információval való hatékony gazdálkodás; szükségletek és lehetőségek megértése, valamint a tanulás folyamatának ismerete, tudásának, élettapasztalatának különböző élethelyzetekben való alkalmazása

#### **Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök**

- saját tanulási stratégiák, készségek megtalálása;
- a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása;
- szükség esetén tanács, információ, támogatás kérése;
- tanulás iránti belső motiváció;

## **6. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK**

### **KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI**

Mivel tanítványaink az anyaiskola által kiválasztott tankönyvek szerint haladnak a tananyagban, ezért iskolánk hivatalból nem szerez be tankönyveket. A tapasztalataink alapján leggyakrabban használt könyveket megvásároljuk könyvtárunk számára, így azokat a pedagógusok rendelkezésére tudjuk bocsátani.

**7. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, FORMÁJA, JUTALMAZÁSA, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDJA**

Számonkérésünk a NAT-ban és a kerettantervben lefektetett követelményrendszerre épül. Iskolánk cél és feladatrendszerében megfogalmazottakból következik, hogy mindig a tanulók önmagához mérten mutatott fejlődésére, teljesítményére fektetjük a hangsúlyt. Az egyéni oktatás növeli munkánk hatékonyságát.

Az új ismeretek átadása mellett fő szempontunk a rendszerezés, az alapfogalmak tisztázása, a gyakorlás, az ismétlés. Rendszeresen ellenőrizzük tanulóink tudását, feleltetjük őket, dolgozatokat iratunk. Az intézményünkben kapott érdemjegyeket minden esetben elfogadja az anyaiskola.

A készségtárgyak tanítása (ének, rajz, technika) beépül a mindennapi munkába. Ezek ismeretanyagát úgy állítjuk össze, hogy a tanulók az előírt tanítási anyagot megismerjék, a szükséges ismereteket, jártasságokat, képességeket megszerezzék.

*Az iskola értékelési rendszere*

A Köznevelési törvény 54.§ rendelkezik a tanulók teljesítményének, előmenetelének értékeléséről.

A mi iskolánk körülményeiből adódik, hogy ezt legtöbb esetben nem tudjuk szigorúan szabályozni. Azokban az esetekben, ahol a betegségek típusa, súlyossága, és a gyermekek pillanatnyi egészségi állapota lehetővé teszi, ott a pedagógusok tapasztalata és belátása dönti el az írásbeli beszámoltatások formáit, ütemezését.

A /kór/házi feladatokat a gyerekek szívesen készítik el, de ezek mennyisége nem okoz túl nagy terhet, mivel pedagógusaink alkalmazkodnak a diákok terhelhetőségéhez, így még örömet, és hasznos időtöltést is okoz a tanulóknak.

*Értékelésünk célja:*

- a tanulók minősítése;
- visszajelzés az anyaiskolának és a szülőknek a tanuló tudásáról, haladási üteméről, esetleges hiányosságairól;

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét a kórházi tartózkodása alatt rendszeresen érdemjeggyel értékeli, javaslatot tesz az anyaiskolának a félévi- és év végi osztályzatokat illetően.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor szóveges értékeléssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiváló, jó, megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

A második évfolyam végén, továbbá a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelése osztályzattal történik.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Mivel beteg gyerekekről van szó, az értékelésnél első helyen áll a dicséret, a buzdítás és a pozitív értékelés.

Tanulóink erőfeszítéseit – hogy sokszor elesett állapotban is örömmel tanulnak – méltányoljuk: anyagi helyzetunktől függően próbáljuk jutalomkönyvekkel, apróbb ajándékokkal emlékeztetéssé tenni a kórházi tanulásukat. Iskolánk alapítványa is hozzájárul a jutalmak finanszírozásához.

Értékelésünk szempontjai:

- a tanuló önmagához mért fejlődése, az ismeretek elsajátítása, a képességek minőségi/mennyiségi gyarapodása;
- a tanulók magatartása, szorgalma, aktivitása, a társaihoz való viszonya, feladattudata, a tanuláshoz való hozzáállása;
- az iskolai követelményeken túli tudása, más területen megmutatkozó képességei;

A viselkedéssel kapcsolatos elvárásokat, kívánalmakat a Házirendben rögzítettük.

### A tanulók magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartásával csak kivételes esetekben vannak gondjaink, ilyenkor az adott intézmény pszichológusának segítségét kérjük. Sokszor a problémás viselkedést kiváltó okok megtalálása, a megfelelő segítség, az egyéni bánásmód mind a nevelés, mind az oktatás területén eredményhez vezet.

A tanulók szorgalmának értékelésekor figyelembe vesszük egészségi állapotukat, pillanatnyi teljesítő képességüket is.

## **8. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM**

### Célja és feladata:

Egészségfejlesztésünk célja, hogy hozzájáruljunk tanítványaink testi-lelki jóllétéhez, egészségi állapotának fejlesztéséhez, szellemi fejlődéséhez még a kórházi környezetben, esetleg rossz, elesett egészségi állapotuk mellett is.

Az itt dolgozó pedagógusok nap, mint nap szembesülnek azzal az alapvető igazsággal, hogy az egészség érték. Sok tragikus gyermeksors tanúi vagyunk, de mégis hittel sugalljuk, hogy az egészséget vissza lehet szerezni, és legfőbb feladatunk, hogy azt megóvjuk. Tanítványaink sorában sajnos olyanokkal is találkozunk, akiknek visszafordíthatatlan az állapotuk, de kötelességünk megmutatni nekik azt az utat, hogy elfogadva helyzetüket, mégis teljes emberi életet éljenek.

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, egészségneveléshez. Ezzel a témával pedagógusaink a saját szakóráikon kiemelten foglalkoznak, annak ellenére, hogy ez egy látszólagos ellentmondás, hiszen a beteg gyerekek oktatása a feladatunk.

Reméljük, hogy tanítványaink szemléletváltozását pozitív irányban tudjuk befolyásolni, de ezt mérni és nyomon követni nem tudjuk.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatása az anyaiskola feladata.

### Kiemelt feladatok:

- az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás kialakítása,
- az egészséges táplálkozás jelentősége,
- a gyógyulást elősegítő magatartás megtanítása,
- a pedagógusok személyes példamutatása,
- a személyes higiénia fontosságának tudatosítása,

- a viselkedési függőségek és a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának, káros hatásainak ismertetése,
- a mindennapos testedzés értelemszerűen nem valósítható meg.

Iskolánk pedagógusai a Pedagógiai Programunknak megfelelően az egészségi- és környezeti nevelést elsődlegesen a természetismereti, a biológia, a földrajz, a környezetismereti, a fizika és a kémia órákon végzik, illetve a többi tantárgy koncentrációjával minden lehetőséget megragadnak, hogy a kitűzött célokat teljesítsék.

#### Követelmények:

- ismerje és igényelje az egészséges életmódot;
- ismerje és igényelje a megfelelő táplálkozási szokásokat, a rendszeres és egészséges étkezés fontosságát;
- ismerje a konyha- és ételhygiéna követelményeit;
- ismerje a környezetkárosító anyagokat és a szennyezéshez vezető emberi tevékenységeket;
- vállalja a természet jövőjéért, fenntarthatóságáért, tisztaságáért érzett felelősséget;
- ismerje és küzdjön a káros szenvedélyek, függőségek ellen;
- ismerje a tömegközlekedés sajátosságait és az udvarias magatartást;
- a baleset megelőzés érdekében ismerje a közlekedésbiztonsági szabályokat;
- legyen toleráns a betegekkel, sérültekkel szemben;

#### Módszerek:

- beszélgetés;
- meggyőzés;
- játék;
- séta, kirándulás (a körülményekhez alkalmazkodva);
- videofilmek megtekintése;
- olvasmányokra való hivatkozás, könyvajánlások;
- személyes példamutatás;
- személyes higiéniaival kapcsolatos cselekvések gyakoroltatása;

### Környezeti nevelés

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természeti környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Pedagógusaink fontosnak tartják a környezeti nevelést és ezt maradéktalanul meg tudják valósítani az ágy melletti egyéni oktatás keretében is. Törekszünk arra, hogy ráébredjünk a tanulókat arra, hogy az ember nem csak szemlélője, hanem tevékeny résztvevője is a természetben lejátszódó folyamatoknak, és óriási felelősségünk van környezetünk alakításában, formálásában, mindenki tehet valamit annak megóvásáért, védelméért.

### Kiemelt feladatok:

- a környezettudatos, a természet kincseit védő, óvó magatartás a Földünk iránt érzett felelősség kialakítása;
- a környezetben bekövetkező változások nyomon követése, és a jelenségek sokoldalú megközelítésével a látásmód formálása;
- a gyerekekben a környezetvédelem iránti felelősség kialakítása;
- a környezetet károsító tényezők megismertetése;
- a jelenségek természettudományos összefüggéseire való rávilágítás;

### Követelmények:

- ismerjék a környezetvédelem fontosságát, a környezetet károsító folyamatokat és megelőzésük lehetőségeit;
- értsék, hogy a környezeti károsodás nem ismer országhatárokat, a károk megakadályozása nemzeti- és nemzetközi összefogást igényel;
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében;
- ismerjék és szeressék a természeti- és az épített környezetet;
- alakuljon ki az igény a szülőföld felfedezésére, megismerésére és megszeretésére;

### Módszerek:

- játékok (szituációs-, memória-, kombinációs játékok);
- videofilmek, CD-ROM-ok, szakkönyvek, albumok, térképek, diák;
- egyszerű és célzott megfigyelések;
- múzeumlátogatás;
- kreatív tevékenység (rajz, zene, vers, próza);

## **9. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA**

A kórházakban kezelt beteg gyerekek oktatása, felzárkóztatása már teljes körűen szolgálja az esélyegyenlőséget, hiszen tanítványaink nem maradnak le tanulmányaikban, nem kell évet ismételniük, a hospitalizációs ártalmakat is csökkentjük. Egyéni oktatásunk hatékony, eredményes. Felzárkóztató oktatásunkkal tudjuk a legtöbbet adni a gyerekeknek, illetve olyan szabadidős programok szervezésével is, melyek maradandó élményt jelenthetnek.

Azokkal a tanítványainkkal, akik már kórházba kerülésük előtt is sokat hiányoztak, elsődlegesen a kiesett tananyagot pótoljuk.

A kiemelten sokat hiányzó és/vagy rossz családi milióban nevelkedő tanítványaink esetében különlegesen fontos a kapcsolattartás az anyaiskolával. Ha igény van rá, osztályfőnöki órákon tájékoztatjuk tanítványunk osztálytársait a hosszú hiányzás okáról, ezzel is segítve a visszailleszkedést.

A veszélyhelyzetek feltárása az anyaiskolák kompetenciájába tartozik. A bántalmazás miatt gyermekosztályokra, sebészetre kerülő gyerekek ügyében a rendőrség hivatalból intézkedik. Az egészségügyi intézmények pszichológusai foglalkoznak a lelkiileg sérült tanulókkal. Az iskola intézményvezető-helyettese szükség esetén felveszi a kapcsolatot az anyaiskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével vagy a családgondozóval a tanuló további sorsának rendezése érdekében.



## MEGJEGYZÉS

Iskolánk jellegéből következik, hogy iskolaszék, szülői munkaközösség nem működik, így véleményüket sem tudjuk mellékelni.

Intézményünkben értelemszerűen diákönkormányzat nem szervezhető, ezért tanítványaink az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogaikat nem tudják gyakorolni.

Iskola-egészségügyi szolgálatra nincs szükség, mivel kórházi ápolás alatt állnak tanulóink.

A Pedagógiai Program az iskola irodájában és honlapján tekinthető meg.

# JEGYZŐKÖNYV

**Készítés helye:** 1033 Budapest, Szérűskert utca 40.

**Készítés ideje:** 2017. március 7.

**Jelen vannak:** a nevelőtestület tagjai (összesen 21 fő)

*1 fő igazolt fizetés nélküli szabadság miatt hiányzik*

*5 fő betegállomány*

A tantestület megállapodott a szavazás módjáról. Az alkalmazotti döntés alapján a szavazás nyilvános volt.

Az iskola intézményvezetője a Pedagógiai Programot ismertette, és a nevelőtestület azt ellenszavazat nélkül elfogadta.

Budapest, 2017. március 7.

Domin Bernadett  
jegyzőkönyvvezető

Kuttorné Telek Judit  
intézményvezető

A tantestület képviselőjében:

Dr. Herjeczkiné Bernhardt Anna  
tanár